

Ameriški Jugoslovani obsodili krvavi italijanski fašizem

SIJAJEN SHOD, KI SE JE VRŠIL V CHICAGI KOT PROTEST PROTI ZAHREBTNI MORITVI NAŠEGA NARODA OD STRANI ITALIJANSKEGA FAŠIZMA. — UDELEŽENCE PREVEVALA NARODNA ZAVEST IN LJUBEZEN DO STARE DOMOVINE.

Chicago, Ill. — V tujini smo; daleč od svoje rodne zemlje živimo; ustvarili smo si tukaj nov dom, katerega večina od nas ne misli več zapustiti; odločili smo se, da posvetimo svoje delo in svoje moči svoji novi domovini Ameriki; ničesar nimamo več pričakovati od svoje stare domovine in tudi stara domovina nas pozablja, oziroma vsaj ne kaže dosti, da bi ji bili predmet posebnega zanimanja. Dozdevalo bi se, da je med nami in staro domovino prepad, nepremostljiv in globok, kakor je globok ocean, ki nas loči od nje. Živimo ločeno življenje pod tako različnimi razmerami, da bi morali, da morajo te razmere preobraziti naše duše in naše miselnosti v dve tako različni smeri, da bi se med nami vsaka skupnost nehala, da bi se sploh ne menili več drug za drugega. Na stari domovini se, žal, opaža ta mentaliteta; postajamo ji v resnici tuji in menda tudi nerazumljivi.

Nasprotno pa mi, ameriški Slovenci, stare domovine pozabiti ne moremo. Naj vsak sam odloči, ali naj pripišemo to sebi v ponos, ali naj smatramo to kot svojo slabost, da živimo s staro domovino takorekoč še vedno eno življenje, da po naših žilah zapolje kri, kakor udari srce v stari domovini, da se v radostnem dogodku veselimo z njo in da ob času žalosti občutimo z njo bolesto. In zlasti ob času težkih udarcev, ki jo zadenejo, se pokaže na nas, da smo še vsi njemu.

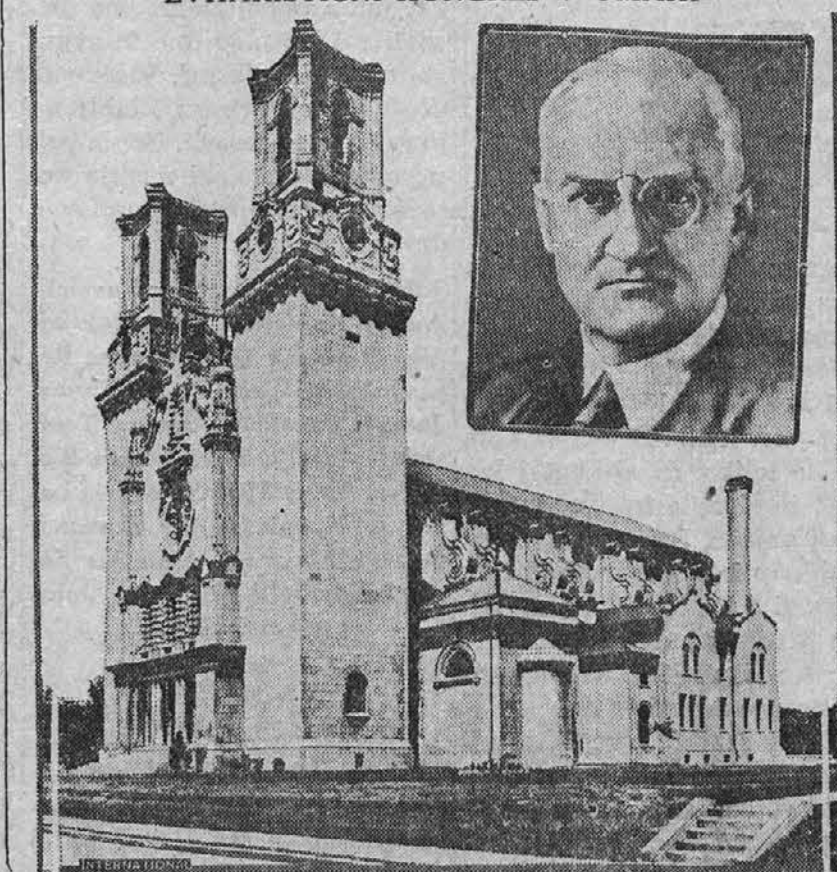
Dokaz, kako zelo čutimo z njo, smo doprinesli preteklo nedeljo. Pokazali smo, kako globoko nas boli rana, ki ji je bila prizadejana na črni dan 6. septembra. Zbrali smo se, da pokažemo svojo bol in tu, da izrazimo svoje ogorčenje nad tistim, ki je zasedal to rano, nad krvavim italijanskim fašizmom.

Truma za trumo se je zbirala v prostorni dvorani "Chicago Sokol" na 2345 So. Kedzie Ave., kjer je bil za omenjeno nedeljo popoldan napovedan velik protestni shod proti nasilnemu umoru štirih slovenskih mladenčev v Trstu. Niso bili samo Slovenci, ki so prihajali v dvorano, dasi so bili v zelo častnem številu zastopani. Prihajali so tudi bratje Hrvati in Srbi. Niso bile umorjene žrtve njih ožji rojaki, a bili so enako Jugoslovani, kakor so oni. In razlike med tremi jugoslovanskimi plemeni ni več, kakor je nikoli ni bilo, dasi so se trudili naši sovražniki ustvariti jo umetnim potom. Vsi trije so eno telo in udarec, ki je zadel Slovence, boli enako tudi Hrvate in enako Srba. Ta protestni shod je bil obenem veličastna manifestacija zedinjenih jugoslovanskih plemen.

Shod sam, ki se je vršil pred napolnjenim dvorano občinstva, je vodil Mr. Martinović in je potekal dokaj povojno. Opa-

zilo pa se je, da imamo malo podobnih shodov in da je bilo vodstvo precej na stopnji novince pri njega prirejanju. Priporočati bi jim bilo, naj bi v prihodnje ob kaki podobni priliki pazili na točnost in dali govornikom tudi par navodil. Pri shodu ne sme govornik pričakovati od občinstva pozhrtvalnosti in obzirnosti, pač pa si mora od njega sam pridobiti pozornost; govornik, ki tega ni zmožen, naj ne hodi na oder, četudi ima še tako dobre ideje; kajti kaj pomaga, ako jih pripoveduje ne ušesom, ampak zdehajočim ustom; s tem se samo pokvari vtis, ki bi ga drugače shod zapustil.

EVHARISTIČNI KONGRES V OMAHI

Točasno, od 22. do 25. septembra, se vrši v OMAHI, Nebr., šesti narodni evharistični kongres. Središče vseh opravil bo v katedrali sv. Cecilije, ki jo vidimo na gornji sliki. Mož, katerega slika je vdelana, je M. T. Manton, ki bo eden glavnih ladjinskih govornikov in je član stalnega mednarodnega evharističnega odbora.

dobroznana Mrs. Kušar, ki je izpregovorila v imenu jugoslovanske žene. Ako že drugi občutimo bol nad zatiranjem in prelinjanjem krvi, koliko bolj ga občutijo šele naše žene in matere, ko vidijo, kako zločinskemu mučenju so izpostavljeni njih mladi sinovi.

Govorila sta tudi dva zastopnika češke narodnosti. Tu di Čehi protestirajo proti krvočnosti fašizma in protestne demonstracije so se vršile po mestih Čehoslovaške. Čehi so z nami in Jugoslovani naj pazimo, da bomo združeni in da ne pademo.

Proti koncu je imel v srce segajoč govor mlad, navdušen primorski Slovenec, ki pa želi, da se njegovo ime ne omeni; v stari domovini ima namreč starše in brate in sestre, in boji se, da bi se fašisti zaradi njegove ne znesli nad njimi. Pretreslo nas je, ko je povedal, da zadnje štiri žrtve niso bile edine, marveč je že nad 2000 jugoslovanskih življenj padlo pod fašistično roko.

Kot zadnji je bil pripeljan na oder narodni junak, polkovnik Lovrič, ki je v službi za domovino izgubil obe očesi. Udeležil se je v Washingtonu mednarodnega kongresa vojnih invalidov kot jugoslovanski zastopnik in je od tam po hitel na ta shod v Chicago. Je popolnoma slep. Na oder je stopil v uniformi jugoslovanskega polkovnika. Njegov govor naj bi poslušale vse narodne izdajice; bil je prežet ljubezni do svoje domovine. Ni mu žal, je dejal, da je izgubil vid v boju za domovino; da bi le videl kdaj svojo domovino v duhu ujedinjeno.

Končno se je z gromovitim odobravanjem sprejela sledenja resolucija, katere po en izvod bo poslan na vlado v Washington, dalje na evropske vlade, kakor tudi na Ligo narodov in vsem vodilnim časopisom.

Resolucija

Zastopniki jugoslovanskih organizacij, broječih več kakor 200.000 članov, in Jugoslovani v Chicagi in okolici, zbrani na ogromno-številnem shodu v Chicago Sokol dvorani, Chicago, Ill., 21. septembra 1930, najenergičnejše obsoja-jo barbarski in zahrbtni umor štirih nedolžnih jugoslovanskih dijakov, obsojenih na smrt 6. septembra 1930 od izrednega fašističnega sodišča v Trstu, pri katerem je kot predsednik sodišča sedel neki general.

Tem žrtvam fašističnega režima, pod katerim trpi italijanski narod in približno dva milijona Jugoslovani in Nemci, ni bila dana pravica do obrambe in priziva, ampak so bili ustreljeni v hrbet tri ure po proglasitvi obsodbe.

Ta sodnijska obravnava in številne druge v preteklosti in ki so še v pripravi; požigane, knjižnice, narodnih domov, gledališč, časopisnih poslopj in raznih drugih trgovskih institucij; razpust vseh jugoslovanskih kulturnih in ekonomskih društev; preganjanje jugoslovanskih duhovnikov, učiteljev in drugih izobražencev; in izgon Jugoslovani na debelo v malarične pokrajine na otoku Sardiniji; — vsi ti zločini so bili zagrešeni nad Jugoslovani v Italiji od fašistične vlade. Te krvočnosti niso nič drugega kakor obupni čini režima, ki, videč svoj lastni padec, se ne obotavlja, izvrševati navaden zločin, da bi s tem odvrnil pozornost gospodarsko zatiranega in nezadovoljnega italijanskega ljudstva od neznoznih razmer pod fašističnim jarmom, in izzivati mirno ljubne sosedo na vojno, ki bi zapletla celi svet v ponovni požar.

Apeliramo na javno mnenje Zed. držav Ameriških; Evrope; in celega ostalega kulturnega sveta, naj dvigne svoj mogočni glas proti tem in podobnim činom fašističnega režima v Italiji in naj prepreči, predno je prepozno, izzivanje za ponovno svetovno katastrofo.

KRIŽEM SVETA

— Pariz, Francija. — Policija je aretirala dve osebi, ki ste se izdajali za člana odbora, ki ima na skrbi, da bo letalec Coste pri svojem povratku v domovino sijajno sprejet, ter ste v ta namen tudi kolektali denar. Izkazalo pa se je, da tak odbor sploh na obstoja.

— Vatikan. — Nepoznani tatovi so si skrivaj pridobili vstop v Lateran in ukradli iz njega dragocene starinske spominke. Dva mlada fanta sta aretirana kot osumljenca. Vsa pristanišča so obveščena o tatvini, da preprečijo izvoz ukradenih reči.

— Šangaj, Kitajska. — Upati je, da se bo vendar enkrat končala pogubna civilna vojna na Kitajskem. Uporni general, Cansu Liang, je namreč vprašal nacionalno vlado za pogoje, pod katerimi bi se mogel skleniti mir.

— Genova, Švica. — Rešitev vprašanja glede pristopa Amerike k svetovnemu razsodišču se je odložilo na nedoločen čas. Vzrok temu je, ker se bodo morali za ta pristop dosedanjí štaturi v nekaterih točkah izpremeniti.

— Bombaj, Indija. — Policija je aretirala Mrs. R. Raimond, ki je pred dvema tednoma zasedla mesto predsednice tukajšnjega odseka vojne sveta vseindijskega narodnega kongresa.

SUHAČI ZOPET NA DELU

Chicago, Ill. — V soboto v zgodnjih jutranjih urah so federalni suhači vzeli na piko prominentni lokal, La Paree cafe, 212 E. Erie St. Dostop v lokal so si po zvijači pridobili. Dva agenta sta se namreč oglasila v uradu in si dobila vstopnico pod pretezo, da prihajata iz Madison, Wis., in sta tudi naročila, naj jima vstopnice pošljejo tja. Ko sta na ta način dobila vstop, sta odprla zadnja vrata in pustila v hišo še drugih šest agentov, ki so čakali tamkaj. Pet oseb, uslužbenih v lokalu, med temi lastnik in njegova žena, je bilo aretiranih.

NOVA ODREDBA GLEDE PARKANJA

Chicago, Ill. — Policijski komisar Alcock je dal naročilo svojim organom, naj pazijo, da se bo od strani avtomobilistov strogo izvajala odredba, da morajo biti na vsakem avtomobilu, ki stoji ponoči parkiran na kaki čistiški ulici, prižgane luči, ne glede na to, jeli cesta razsvetljena ali ne. Ta odredba se je nahajala v mestnem zakoniku že dolgo vrsto let, a se sploh ni izvajala in tudi zdaj je proti njej dvignil Chicago Motor Club svoj protest.

nega sveta, naj dvigne svoj mogočni glas proti tem in podobnim činom fašističnega režima v Italiji in naj prepreči, predno je prepozno, izzivanje za ponovno svetovno katastrofo.

Iz Jugoslavije.

ŽIV ZGOREL. — JETNIK ZAŽGAL SAMEGA SEBE. — PRI-DELEK SVILE NAZADOVAL. — STOLNI DEKAN NADRAH—GEN. VIKAR LJUBLJ. ŠKOFA. — SMRTNA KOSA. — DRUGE NOVICE.

Grozen samomor v ječi

Nad vse pretresljiv in grozen je način samomora, ki ga je v ljubljanskih zaporih izvršil 28letni polir pri trvdki Batelino, France Zver, doma iz Murske Sobote. Sedel je v preiskovalnem zaporu zaradi nekakega delikta. Ker se je mirno obnašal, je imel tudi nekoliko več prostosti kakor drugi jetniki in bil v samotnem zaporu. V petek, 29. avgusta, se je še kopal in povečerjal. Dovoljeno mu je bilo tudi kaditi, kar ni bilo dovoljeno drugim. Okoli 10. zvečer pa se je zasilal obupen krik. Zver je strašno zatulil in iz njegove celice je zadisalo po dimu goreče slame. Paznikom, ki so prihiteli, se je nudil strašen prizor. Od bolečin se je valjal Zver ves zavil v plamenih, ves opečen in ožgan, da se je meso kar dobesedno cvrlo na njem. Ko so ogerj pogasili, mu je hišni zdravnik takoj nudil prvo pomoč, ki pa je bila brez uspeha.

Ponesrečil v gozdu

V Spodnjem Barniku, občina Cerklje pri Kranju se je v gozdu ponesrečil 22letni Janez Koželj. Ko je sekal v gozdu smreko, je ta pred časom padla in mu zlomila nogo.

Velik požar v okolici Banja-luke

V vasi Crkvenica pri Banjaluki je pretekle dni nastal požar, ki je upepelil 24 poslopj. Štirinajst rodbin je brez strehe.

Žrtve Save

V bližini mestnega kopališča v Zagrebu je v sicer mirni in ne nevarni vodi utonil čevljarški pomočnik Vinko Gec. Trupla niso našli.

Maribor

Smrtno se je ponesrečil posestnik Rokavec iz Jarenine, ki je padel z voza navpik na glavo in si zlomil hrbtenico. Obležal je takoj mrtev.

Po 6 letih ječe spoznan nedolžnim

Sava Djodjevič v Požarevcu je bil pred 6 leti obsojen na 20 let robije radi trojnega umora. Na smrt obsojeni sovaščan D. Stojadinović je pa pred smrtjo izpovedal, da je on izvršil zločin, radi katerih je S. Djodjevič zaprt.

Nova usnjarska strokovna šola

V Visokem, Drinska banovina, je bila ustanovljena državna usnjarska šola. Pouk traja dve leti. Šola je opremljena s prvostupni delavnicami in odličnim učnim vsakem oziru zadostila vsem zahtevam današnje dobe.

Smrtna kosa

Pri Sv. Martinu na Pohorju je umrla Marija Furman, roj. Kapun. — V Mariboru je umrl Leopold Javornik, delavec, star 32 let. — V celjski bolnišnici je umrla Terezija Pavšek iz Kasaz, stara 80 let. — V Zagorju je umrl F. Ulčar, upokojeni logar rudniških gozdov v Kisovcu, star 80 let. — V Rožni dolini pri Ljubljani je umrl Anton Justin, železniški poduradnik, star 63 let.

Nesreča

Ivan Pance, posestnikov sin z Viča, se je precej poškodoval na glavi. Padel je z voza in obležal skoro nezavesten.

Dekletce v vročem apnu

V Trnju pri Murski Soboti so gasili apno. V bližini tam so se pa igrali otroci. 7letna Terezija Hozjan je bila tako neprevidna, da je prišla preblizu in padla v še kadeče se apno, ki je ožgalo nogo do kolen.

Smrtna nesreča z avtomobilom

Nedavno se je do smrti ponesrečil s svojim avtomobilom Milan Končina iz ugledne rodbine Skrunove iz Gornje vasi pri Stični.

Ponesrečil v gozdu

V Spodnjem Barniku, občina Cerklje pri Kranju se je v gozdu ponesrečil 22letni Janez Koželj. Ko je sekal v gozdu smreko, je ta pred časom padla in mu zlomila nogo.

Velik požar v okolici Banja-luke

V vasi Crkvenica pri Banjaluki je pretekle dni nastal požar, ki je upepelil 24 poslopj. Štirinajst rodbin je brez strehe.

Žrtve Save

V bližini mestnega kopališča v Zagrebu je v sicer mirni in ne nevarni vodi utonil čevljarški pomočnik Vinko Gec. Trupla niso našli.

Maribor

Smrtno se je ponesrečil posestnik Rokavec iz Jarenine, ki je padel z voza navpik na glavo in si zlomil hrbtenico. Obležal je takoj mrtev.

Po 6 letih ječe spoznan nedolžnim

Sava Djodjevič v Požarevcu je bil pred 6 leti obsojen na 20 let robije radi trojnega umora. Na smrt obsojeni sovaščan D. Stojadinović je pa pred smrtjo izpovedal, da je on izvršil zločin, radi katerih je S. Djodjevič zaprt.

Nova usnjarska strokovna šola

V Visokem, Drinska banovina, je bila ustanovljena državna usnjarska šola. Pouk traja dve leti. Šola je opremljena s prvostupni delavnicami in odličnim učnim vsakem oziru zadostila vsem zahtevam današnje dobe.

Smrtna kosa

Pri Sv. Martinu na Pohorju je umrla Marija Furman, roj. Kapun. — V Mariboru je umrl Leopold Javornik, delavec, star 32 let. — V celjski bolnišnici je umrla Terezija Pavšek iz Kasaz, stara 80 let. — V Zagorju je umrl F. Ulčar, upokojeni logar rudniških gozdov v Kisovcu, star 80 let. — V Rožni dolini pri Ljubljani je umrl Anton Justin, železniški poduradnik, star 63 let.

Nesreča

Ivan Pance, posestnikov sin z Viča, se je precej poškodoval na glavi. Padel je z voza in obležal skoro nezavesten.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izhaja in tiska
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagajte listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Napačno pojmovanje

Znašli so se ljudje, ki so zanimali, da svet sploh obstaja. Rekli so in zatrjevali, da si mi svet samole predstavljamo. Tajili so toraj realnost sveta. Da je to napačno, to bo jasno in umevno vsaj večini normalnih ljudi. Ni pa nikakor lahka zadeva, da se takim ljudem dokaže napačno njih pojmovanje in umevanje.

Nesteto je stvari, o katerih ima ta tako, drugi pa drugačno mnenje, toraj različne pojme. O tem priča vsakdanje življenje in prerivanja, katera nastanejo radi različnega pojmovanja. V mnogih slučajih je strikten dokaz zelo otežkočen, ker eden zanika, kar drugi pripozna. Praktično se mora "prepričanje" drugače spoštovati, ako se ne strinja z našim, in ne strpnosti do osebe ne sme biti, ker za svoje prepričanje je vsak sam odgovoren. Na največ težkoče naletimo pri vprašanju metafizičnega značaja, na verskem in versko-nravnem polju.

Prosveta ima v št. 177 članek "Ljudska etika ali morala." Čitatelj, ki ni zmožen doslednega mišljenja, bo pritrdil, saj na zunaj se članek poda, in iz srca nekaj čitateljev je gradiva, da le kaj. Presumiram, da članek ni zasledoval tendencioznih namenov; pisal je pač, kakor mu je narokoval — razum. Ampak, če mu je ta razum narokoval vse tudi pravilno, je pa drugo vprašanje. Ni vse pravilno, kar se na zunaj in na prvi hip zdi pravilno. Kdor zna in ve razločevati, lahko govori o "ljudski etiki ali morali," ampak napaka je storjena, če se tako moralo istovesti z etiko ali moralo v bistvu, toraj moralo, ki ni niti verska, niti ljudska, niti moderna, niti zastarela, temveč pač le morala, namreč neomejena in neizpremenljiva skupina nekaterih trdnih in strogo določenih načel. Ako kdo zna ločiti, lahko govori o ljudski morali, če pa ne loči, in članek ne loči niti najmanj, potem se pride le do hudih zmed in čisto napačnih pojmovanj.

Članek piše:

"Med ljudstvi postojita tako rekoč dve etiki ali morali, med katerima je nastalo direktno nasprotje: verska in človeška etika. Malajcem, n. pr., ukazuje njihov bog, da pojedjo srce svojega sovražnika. Jehova je masčevalen in ljubosumen in zahteva žrtve, Alah ukazuje moritev kristjanov in indijski bog ukazuje vdovam, da gredo za možmi v grob. To so različne verske etike. Znano je, da krščanska vera predpisuje monogamijo, mohamedanska pa poligamijo."

Ze razpredelitev je napačna. O taki morali se more govoriti edinele kot o ljudski morali, kvečemu še o versko-ljudski, nikakor pa ne o verski morali, če gre pač za pravo moralo, moralna načela, ki so določena začetna.

Malajski bog ne more ukazovati, ker ga v resnici ni, niti ne muslimanski Alah, niti indijski bog. Vse to je naredilo le ljudstvo, ker je ljudstvo samo naredilo te bogove, in je ta etika, ker se nanaša na "vero", le versko-ljudska. Pri Jehovu je treba stvar razumeti, ker se Jehova ne more staviti s kakimi — bogovi na isto stopnjo.

Bolj točno bi se moral izraz o ljudski morali glasiti "moralnost, npravnost ali etičnost," ker gre za izraz, kako se morala prikazuje v dejanju, v življenju.

Članek govori pravilno o "teoretični etiki", toraj etiki

ali morali kot pravcu za etično ali moralno udejstvovanje. Morda popolnoma nehoti, saj se nihče sam rad ne razgalja, kaže pri tem članek vso nagoto materialističnega naziranja pri etiki. Materializem ne pozna nepremičnih pravcev, načel, ker pri takem naziranju je vse le posledica razvitka, razmer, okoliščin, environmenta. V praktično življenje je prišlo, da se govori o dobrem in hudem. Teoretično je morala "proučevanja tega, kar je v početju posameznikov dobrega in slabega," kakor članek sam pravi, dasi ne popolnoma točno.

Nastane vprašanje: Kaj je dobro, kaj hudo? Tu se prikaže nagota. Članek meni: "Zato lahko (?) sklepamo, da je morala relativna, vsled česar naše spoznanje ne more dognati nekaj absolutno dobrega ali absolutno slabega. Edino, kar lahko največ v tem pogledu dosežemo, je to, da drug drugemu storimo čim manj slabega in čim več dobrega." Dobro, dobro. Ampak kaj in kako, ko je vse le relativno, nič absolutno dobro, nič absolutno slabo, kakor članek tudi teoretično moralo pojmuje?

Ne, tako ni. "Ne kradi!" je moralno načelo, in to stoji neizpremenjeno, naj je potem "ljudska morala" taka, kakor je bila pri starih Špartancih, ko je bila kraja junaštvo, ako se kdo ni pustil zasačiti, ali pa taka, kakršna je pri čičaških gangsterjih, ki je prav na las podobna špartanski.

MALO POPRAVKA IN DRUGE NOVICE IZ COLUMETA

Calumet, Mich.

V mojem zadnjem dopisu iz Calumeta se mi je v zahvali za "surprise party", katerega so mi priredili ob priliki mojega obiska v Detroitu moji prijatelji in prijateljice, vrnila ne-ljuba pomota. Za darovani električni "toaster" se moram zahvaliti vsem navzočim, kateri so istega kupili in mi ga darovali. Ne samo Mr. in Mrs. Kocetu in njegovi družini, kakor se je glasilo v dopisu. Upam, da bodo to pomoto vsi, ki so mi naredili party, oprostili.

Tukaj je že nastopila jesen. Mrzla sapa brije od severa. Dnevi so mnogo krajši in začeli smo se pripravljati za dolgo zimo, ki se tako rada mudi tukaj, da jo nikakor ne moremo zlepa odpraviti. Hitro pride in se pozno poslovi. Mora ji res ugajati naš kraj, da nas ima tako rada. Ker smo ji pa že navajeni, se znamo tudi pripraviti za njo in četudi je huda, se je vendar nič ne bojimo.

Tukajšna rudarska družba Calumet in Hecla, je ta teden naznanila, da se bo v bodoče delalo samo po pet dni na teden. To je posledica nizkim cenam bakra in splošni depresiji po deželi. Upamo, da se bodo razmere v kratkem zboljšale. Pozdrav vsem!

Mrs. Therese Gazvoda.

SLABE DELAVSKE RAZMERE V MANISTIQUE

Manistique, Mich.

Delavske razmere so tudi tukaj prav slabe. Veliko je delavcev, ki ne delajo niti polovico časa. Nekateri pa prav nič. Zraven se pa še širijo govorice, da bo na zimo še slabše. — Od 9. do 12. sept. je bila tukaj okrajna razstava

(County Fair). Kakor je bila letos huda suša, ki je zadela farmarje, je bilo videti na razstavi prav lepe farmske pridelke. Gledalec je pa bilo letos prav malo. Druga leta jih je bilo toliko, da si komaj kaj videl in si še s težavo preril skozi gnječo. Letos bi pa prav z lahkoto in komodno hodil po razstavi s kraja v kraj z velikim hrvatskim dežnikom. Temu je najbrže tudi vzrok velika nezaposlenost.

Kakor sem že omenil, je bila v gorenjem Michiganu letos zares velika suša. Od 5. julija ni bilo pravega dežja, ki bi namočil suho zemljo. Ako pa ni dežja, pa veste, da ni tudi pridelka in še to kar je, je bolj slabše vrste. To je zopet dalo povod, da so razne potrebne reči zopet poskočile na ceni in druge, ki bi morale iti dol, so obstale na isti višini. — Res, slabe čase smo doživeli. Denarja ni, pridelkov ni, kar je, je pa drago. Upanje pa imamo na boljše čase.

Pozdravljam vse čitatelje tukaj in v stari domovini.

Anton Krašovec.

ZAHVALA

Ljubljana, Jugoslavija.

Dolžnost nas veže, da se uradnikom Francoske paroplovne družbe zahvalimo, posebno tem, ki so uslužbeni na parniku "Ile de France", ki je odhajal iz New Yorka dne 1. avgusta.

Iz urada J. L. Mihelicha, iz Clevelanda, kjer smo kupili karte, se nas je peljalo 48 zgoraj omenjenim parnikom. Mr. August Kollander, nadzornik, nam je skazoval usluge celo pot in nas je spremljal od New Yorka do Ljubljane.

Prav posebno smo hvaležni šefu Stewardu, nadzorniku tretjega razreda, za vso njegovo

vo uljudnost in postrežljivost, katere smo bili deležni vsi, posebno pa še mi Jugoslavi, in še posebej Slovenci.

Dolžni smo zahvaliti tudi Mr. Stahlu v Parizu za tako hitro transportacijo naše prtljage in nas samih, ker smo želeli čimprej oditi naprej in priti v domovino. Hvala lepa, da se nam je v tem oziru tako hitro postreglo.

Nikdar ne pozabimo prijaznosti gospodov Blum v Baselu in Majdichu v Buchs. Oba sta nam prav prijazno prihitela na pomoč.

H koncu se moramo tudi zahvaliti Mr. Krakarju in njegovim uslužbencem za postrežljivost in sprejem v Ljubljani.

Naše potovanje prav lahko prištevamo k rekordnemu. Iz Clevelanda smo se odpeljali 31. julija popoldne in smo prispeli v Ljubljano dne 9. avgusta ob 9. uri zjutraj. Vlak vozi direktno iz Pariza v Ljubljano in se nič ne preseda. Toplo priporočamo vsem, ki mislijo potovati, Francosko paroplovno družbo.

John Lekan, družina Lavrich, Anton Epich, John Zakrajšek, Stanislav Dolenc, Rose Repar, Josip Blar, Peter Kavas, Joseph Preskar, Anton Tomislak, Alojzija Persa, Ivan Komlanko, Mary Marolt, Agnes Leba, A. Novak, Anton Zorman, George Maurich, Acursius Somrak, Leopold Misanas in John Krauthaker.

NOVICE IZ JUŽNE AMERIKE

Cinco Saltos (Rio Negro).

Slovencem v Cinco Saltos gre na splošno še precej dobro. Ni nas posebno veliko, a ker imajo nekateri svoje farme, je vsaj za te bodočnost kolikor toliko preskrbljena. Med farmarji je precej rojakov delavcev, ki pomagajo farmarjem.

Zadnjih je bilo poročano, da se je poročil Andrej Kralj iz Dornberga. Isti dan se je tudi poročil še drugi rojak, namreč Venceslav Saksida, z Argentinko Rosario Pardo. Mlademu paru veliko sreče.

Buenos Aires. — Kakor že znanjo, so se pred nedolгим časom vršile v našem mestu velike nogometne tekme med Jugoslavi in Argentinci. Zmagala je Argentinca. — Paroplovna družba Lloyd Sabauda je v prilog jugoslovanskim izseljencem odredila poseben oddelek za Jugoslavo. Nastavljeni tega urada imajo nalogo, da grejo Jugoslovancem v vsem na roko ter jim v lastnem jeziku dajejo nasvete in navodila. — Lep banket je bil prirejen v hotelu Mayo v počast slovesa g. Jove Marčetića, dosedanjega naselniškega komisarja, ki je odpotoval na svoje novo mesto v Zagreb, v staro domovino. Banketa se je udeležilo lepo število odličnih osebnosti. G. Marčetić, srečno pot. — Bratje Hrvati so ustano-

tali novo društvo, katerega namen je, informirati novodošle izseljence o tukajšnjih prilikah in jim dajati potrebna navodila. Dalje je namen zbirati podatke o našem izseljenstvu, posredovanje dela v času nezaposlenosti in pomoč v bolnišnici ali v slučaju smrti. Želimo obilo blagoslovov! — V nedeljo, dne 17. avgusta, je bila povabljen skupina naših slovenskih pevcev v bolnišnico Alvear, kjer so peli sv. mašo v slovenskem jeziku. Naprošeni so bili od slovenskih usmiljenih sester, ki strežejo bolnikom v omenjeni bolnišnici. Po končani slovesnosti so jim častitali in se jim lepo zahvalili ter jih prosile, naj jih še kedaj razveselijo s kakšno pesmico. — Pevci so radi volje obljubili, da so v slučaju bolezni kakega rojaka vedno pripravljeni storiti vse, kar je v njihovi moči.

S. T.

UREDNIKOVA POŠTA

—Član K.S.K.J., Cleveland,

Ohio: Vaš dopis glede uredniške "Glasila KSKJ.", ki je objavil dopis glede sokolske slavnosti v Clevelandu, ne bomo priobčili, dasi se strinjamo z Vami glede načel na celi črti. Prav imate, ko pravite v dopisu, da priobčati v katoliškem časopisu reklamo za svobodomiselnih Sokole, se pravi pljuvati v lastno skledo. Vendar, dokler tako početje mirno prenaša vodstvo Jednote, čemu naj se vrtikamo mi v to stvar? Zato urednika Glasila lepo v miru pustimo, naj mož hodi svojo pot. Ako je vsem prav, kakor je, pa naj bo še nam i Vam!

—Mrs. J. D., Sheboygan, Wis.: J.P.Z. Sloga je na svobodomiselnih podlagi. Radi tega niso sprejeli č. g. Luka Gladeka v to zvezo. Krivda zna biti pri obeh straneh. "Obzor" je samostojen list in piše po svoji. Katoliški list A. S. se ne bmešaval v to afero. Oprostite in pozdravljeni!

ZANIMIV JEDILNI LIST

Neki pariški odvjetnik, ki zbira dokumente prešlih dni, ima v svoji zbirki tudi jedilni listek iz l. 1870, ko so Pariz oblegali zmagoviti Nemci. Pozimi je Parizanom pošla vsa hrana, da so morali uživati meso manj simpatičnih živali. Ne ki višji policijski činovnik je pozval na večerjo dne 17. novembra l. 1870 svoje goste in jim obetal na jedilnem listu naslednje prezapeljive jedi:

Juha iz konjske krvi, pasje ledičke, polnjene podgane z vinsko omako, pasje možgane, vino in likerje po volji. Opazka na listu se glasi: "Prišlo je vseh 16 povabljenec, med temi 8 dam; vsi so bili nenavadno zadovoljni z večerjo."

Namigovanje. — Uradnik (svoji mladi ženi): Poglej, Marinka, kako naglo teče čas prve zakonske ljubezni. Zena: Ne vem; nisi mi še kupil ure, ki si mi jo obljubil pred poroko.

Mudi se. — Načelnik vaše požarne brambe (ko je stopil v gostilno): Osem vrčkov pive, toda hitro se obrni, v Novi vasi gori, gremo gasit.

Dobra kuharica. — Minka, pri nas imamo večkrat goste. Boste znali kuhati za nje? — Seveda, milostiva; na oba načina. — Na oba načina? Kako to? — No, za goste, ki naj še pridejo, in za one, ki jih ne želijo več.

Slaba nagrada. — Ata, danes sem samo jaz znal odgovoriti učitelju na vprašanje.

— Potem pa te je gotovo pohvalil.

— O ne; klofuto mi je pripeljal.

— Kaj pa te je vendar vprašal?

— Kdo mu je podstavil želbelj na stol.

Kakor hočete. — Nekdo se je prišel trgovcu ponujati za knjigovodjo. Ta je bil zadovoljen s prikupljivim mladeničem. — Seveda se razumete tudi na dvojno knjigovodstvo?

— Kaj bi se ne. Na zadnjem mestu sem moral poznati celo trojno. — Ker kaj takega v knjigovodstvu ne poznajo in se je vsled tega odgovora trgovec čudil, je knjigovodja razložil: Eno knjigo sem vodil, v kateri je bil vpisan resničen dobiček trgovca. Druga knjiga je bila za družabnike, katera ni izkazovala nobenega dobička, a tretja knjiga je bila za davkarje, v kateri je bila vpisana izguba.

Prenagljila se je. — Čemer-na stara dama je v umetniški galeriji stresala svojo sitnost. — In tukaj je že zopet tako skrupulo, kakršni pravite umetnost. Mar je to podobno sliki? — Dovolite, gospa, se je ogledal gospod, — to ni slika, ampak ogledalo.

Oče zapravljivemu sinu. — Veš ljubi sin, jaz bi že plačeval tvoje dolgove, a kdo bo potem moje?

Ako mi moreš kaj uzeti, ne moreš mi dati.

Ako kupuješ, česar ne potrebuješ, bodeš prodajal, česar trebuješ.

V INDIJSKIH KAZNILNICAH

Življenje v indijski kazenski koloniji.

So stvari v Indiji, ki jih potnik, sledeč velike avtomobilske ceste, vobče ne opazi. In vendar so baš te stvari tako važne, da ne more mimo in preko njih nihče, ki mu je pri srečanju indijske kulture in bit indijskega ljudstva. K tem stvarim štejemo tudi indijske kaznilnice. Navadnega potnika te ustanove ne zanimajo, saj srečuje budo ob vsakem koraku v velikih mestih. Za tistega pa, ki hoče natančno proučiti indijsko deželo, je obisk takšne kaznilnice silno pomenljiv in važen. V njej vidi novo psiho ljudstva, novo bit človeka, ki se je pregrešil zoper obstoječi zakon.

Na ladji se je pisec teh vrstic seznanil z višjim angleškim justičnim uradnikom. —

sekov, ki so vsak zase močno omreženi. Za temi mrežami so zaposleni zločinci. Vidim sem take, ki so mesili kruh, mleli moko v mlinih iz kamna in opravljali druga dela. Vsak izmed njih je nosil na sivi obleki pločevinasto znamko, na kateri je bil poleg številke zabeležen zločin in doba, ki jo ima prebiti v kaznilnici. Večina teh zločincev je obstajala iz morilcev in tatov živine. Med njimi je bilo nemalo nemadizujočih Belučiincev, ki so se pomaknili na jug in prišli tam v konflikt s postavo. Premišljenih umorov se v Indiji pripeti malo. Večina teh dejanj se odigra v afektu, recimo zaradi cigarete ali kakšne druge malenkosti, ali pa, ker naščuva storilec fakir. Zato se kaznujejo v Indiji umori jako strogo; zakon se poslužuje čestokrat smrtno kazni. Drugi predpisi zahtevajo deportacijo v Andamane ali pa smrt na vesalih.

V indijski kaznilnici ne najdeš sicer nobenih samotnih celic, zakaj primerov takšnega kaznovanja v tej deželi skoro ne poznamo. Obsojenci so zaposleni, in sicer v družbi. Na velikem kaznilniškem dvorišču v Karahiju je več pravokotnih zgradb, ki tvorijo v sredini veliko, zračno dvorano. Njena okna segajo do tal, so brez šip, a seveda močno zamrežena. V tej dvorani se zbirajo obsojenci k delu. Tukaj tko preproge ali pletejo koše, kroje obleko ali šivajo perilo. Večina teh ljudi je vsega občudovanja vredna. V kaznilnici lahko kupiš za mal denar dragoceno preprogo. Priliko lahko izrabijo vsaki, ki ima srečo, da pride sem na obisk — le da so takšni slučaji precej redki. Ponoči spe kaznenci na tridih deskah, če ni ovir kar pod milim nebom na dvorišču, če pa vreme nagaja, v dvorani, ki

je hkrati delavnica. In najdejo se, ki niso še nikoli živeli v tako urejenih razmerah, ob rednem delu in jelu in rednem petju, — da, tudi petju, zakaj tudi počiva grla krajšajo jetnikom dolgi čas.

Ena najznamenitejših kaznilnic na svetu je pač kaznilniška kolonija na Andamanih. Andamani so skupina otokov med Burmo in Sumatro, na vzhodu bengalskega zaliva. — Otočje tvori kakih 50 otokov in vsi ti otoki štejejo kakih 30 tisoč prebivalcev. Prevladuje tropsko podnebje z nezdavnim zrakom. Monsunski vetrovi nelehoma prežijo na naseljenca. Rast ima na teh otokih pristno tropski značaj. Tako n. pr. najdemo tukaj najfinejšo in najodpornostno vrsto lesa. Tudi kaj pa tudi prebivata ena najnevarnejših praljudstev, pritlikavski Vinkopci, ki nimajo z ostalimi ljudstvi v Indiji nobene skupnosti in jih zaradi

posebnih smernicah. Večina kaznencev tukaj sestoji iz atentatorjev, roparjev in moških ter ženskih morilcev. Kakor smo že zgoraj omenili, ima večina teh ljudi na vesti umor, ki so bili izvršeni v nagli jezi. Pri ženskah treba upoštevati tudi materinstvo. Mnogo med njimi pridejo semkaj zaradi umorov otrok. Pogostoma se namreč primeri, da mati ne povelje fakirja usmrti lastnega sina ali hčer, zlasti tedaj, če je rodila hčer, kadar je pričakovala sina in obratno.

Pri deportacijah vodi vlado naziranje, da si mora kaznjenec sam najti življensko pozicijo v prognanstvu. Kaznenci, ki so obsojeni na dosmrtno ječo, morajo najprej prestati 6 mesecev trajajoč zapor z zelo strogimi predpisi. Če so dovolj odporni, jih spravijo za skupno daljnjih 18 mesecev v skupno ječo, kjer je disciplina že

(Dolje na 3. strani.)

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR

- 28 Nedelja — Venceslav.
29 Ponedeljek — Mihael, nadang.
30 Torek — Jeronim.
1 Sreda — Remigij.
2 Četrtek — Angeli varuhi.
3 Petek — Terezija D. J.
4 Sobota — Frančišek Asiški.

Rev. K. Zakrajšek:

ŠESTNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIIH.

Kesanje, ako je pravo, je vsikdar združeno s trdnim sklepom, da ne bomo več grešili. Zato je trdni sklep resna volja, da se bomo v prihodnje greha varovali.

1. V naravi človeka je, da obeta, da ne bo nikdar več tega ali onega storil, ko išče odpuščanja za kak svoj prestop. Enako je pa tudi v človeški naravi, da radi odpustimo, ako se nam zagotavlja, da se to ali to ne bo več ponavljalo.

Ko je otrok kaj zakrivil proti svojim starišem in je kaznovan, kako dobro ve, da bo samo s trdnim sklepom poplavljanje dobil odpuščanje. "Mama, saj ne bom nikdar več!" kriči.

Enako moramo tudi mi Bogu trdno obljubiti poplavljanje, ako hočemo dobiti od njega odpuščanje. Brez trdnega sklepa ni kesanja in brez kesanja ni odpuščanja.

2. Ko delamo trdni sklep, moramo imeti resno voljo, da se bomo v prihodnje varovali vsakega smrtnega greha. Ako bi komu bilo žal za vse druge grehe, samo za enega ne, trdni sklep ni za nič. Trdni sklep mora obsegati vse smrtno grehe.

Pri trdnem sklepu moramo dalje trdno skleniti, dano poplavljanje popraviti. Nekdo je veliko pisal proti veri in jih veliko zapeljal v brezverstvo. Morda je pisal nemoralne stvari, ali slikal nemoralne slike. Trdno mora tak skleniti, da bo vse storil, da se uničijo ti spisi, take slike, take knjige. Ako to ni mogoče, je dolžan javno poplavljanje popraviti z jasno izjavo, da obojso, kar je storil, in prosi vse odpuščanja.

Storjeno škodo mora popraviti. Kdor je komu kaj ukradel, ali prigljal, ta mora imeti resno voljo vso škodo popraviti do zadnjega vinarja. Nekateri krade, goljufa, pa pri spovedi pove, potem pa misli, da je s tem vse urejeno. Potem bi bila spoved nekaj strašno slabega. Ne! Ko gremo k spovedi, moramo, ako moremo, vsako škodo že pred spovedjo popraviti, ali pa takoj po spovedi, ali pa kakor hitro mogoče.

Kaj pa, če kdo storjene škode ne more popraviti? Nima. Tak mora imeti pa vsaj trdno voljo, prej ko prej to storiti. Ako ima pa malo, pa mora po malem odplačevati.

Človek, ne kradi, ne goljufaj. Če si, pa popravi škodo prej ko prej! Tuje blago peče na vesti. Zlasti na smrtno uru.

Ako bi se s popravilom škode morda lahko izdal, vprašaj spovednika za svet, kako bi povrnil, da bi se ne zvedelo za tvoje ime.

Svojim sovražnikom moramo iz srca odpustiti vsa razčlenja.

3. Pred vsem pa moramo skleniti trdno, da bomo opustili vse grešne prilichnosti. Kristus Gospod je povedal nekoč prikol: "Ako te oko pohujša, izderi ga in vrzi proč! Bolje je brez očesa biti zveličan, kakor z očesom biti pogubljen. Ako te roka, noga pohujšuje, odsekaj jih! Bolje brez roke, brez noge biti zveličan, kakor drugače biti pogubljen. Ali je Kristus hotel s tem povedati, da si moraš telo pokvariti, ako ti je kak del v pohujšanje? Ne! To bi bilo greh proti božji zapovedi. Kristus hoče s to priliko reči: Ako ti je kaka stvar, kaka oseba, kak kraj, tako mil in drag, kakor ti je tvoje oko, ne ti je v grešno prilichnost, proč jih moraš dati, zapustiti, drugače boš pogubljen. Ako ti je kaka oseba, kak kraj, kaka stvar tako potrebna za življenje, kakor ti je roka za delo, noga za hojo, pa ti je v greh, proč mora, drugače boš pogubljen. Važen nauk za sveto spoved, za trdni sklep! Dva živita življenja grešno življenje. Imaš delo, kjer delaš greh. Imaš časopis, ki te zapeljuje k brezverstvu. Imaš službo, kjer dobiš zaslužilo, pa je združena z grehom. Samo pod enim pogojem moreš dobiti odpuščanje, ako odstraniš to grešno prilichnost, pa ne vem s kakimi žrtvami, kako težko bi ti to bilo. Če ne, odpuščanja tudi pri spovedi dobiti ne moreš. Takim spovednikom svete odveze dati ne sme in ne more, ker bi bila neseljavna.

Spovedi pojdi, če si se odločil, da boš pustil greh. Če hočeš pa greh pustiti, moraš najprej pustiti grešne prilichnosti. V grešni prilichnosti živiš, pa ne grešiti, je pa toliko kot v ognju skočiti, pa se ne sežgati.

Zato misli na vse to, ko greš k spovedi!

IZ NEODREŠENIH KRAJEV

Požar v Godoviču

V zgodnjih jutranjih urah je 25. avgusta izbruhnil požar pri posestniku Mariji Bratuševi v Baraki. Rešili so v naglici le nekaj pohištva.

Divjak — morilec

V Vrabe se je iz Trsta prišel nekdo človek, ki se je izkazal za sodarja. Izgledal je bil je pokazal svojo učenost s tem, da je začel javno zasrjavati križ. Tam mudeči se so ga prisilili, da je dal kaj dni potem je pa neznanec bil gospodinjino Nabergojevo.

Pretresljiva nesreča

V nedeljo, 20. avgusta, sta šla zgodaj zjutraj na lov lovski čuvaj Alojz Čermelj in tovarniški delavec Franc Fakuč. Šla sta loviti jazbeca. Nesreča je hotela, da se je Čermelj spodrsnilo in pri padcu se mu je sprožila puška, ki je zadela Fakuča v desno stran prsi. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je popoldne že umrl.

Ogenj

V Lokvah pri Trnovem je ogenj uničil hišo Štefana Markuša št. 68. Ogenj so opazili nekateri, ki so šli zgodaj zjutraj nabirat malinje. Hiteli so

buditi domače in letoviščarje, ker drugače bi bili vsi zgoreli. Morali so rabiti lestve, da so se rešili, ker so stopnice že gorele.

Nesreča z granato

13letni Danijel Rijavec in 15letni Lojze Boltar iz Grgarja sta šla nabirat vojno železje. Na nesrečo je Rijavec nalezl na nerazstreljeno granato, katero je hotel v svoji nepremišljeni radovednosti s kamnom odpreti. Granata se je s silnim pokom razpočila in ga do smrti razmesarila. Zraven stoječega Lojzeta je pa zelo nevarno ranila.

Posvetitve nove cerkve

V Ukvah je v soboto, 13., in v nedeljo, 14. septembra goriški nadškof posvetil novo cerkev. Stara cerkev je bila stara okrog 700 let. Pripomniti je, da so Ukliani sami prispeli vse za novo cerkev, kar jim bo gotovo Bog poplačal.

Smrtna kosa

V Idriji je umrla Frančiška Poljanškova, stara 84 let, vdova po pred 47 leti umrlem rudniškem pazniku na Brusovcu. — V bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici je umrl Anton Kozuh, mesar z Oseka. — V Kostanjevici na Krasu je umrl France Trampuž. — V Tolminu so pokopali Nežo Tutovo iz Zabč. — V Levpi je umrla Marija Jug. — V Ponikvah na Krasu je umrla Marija Zlobec, po domače Poslančeva, stara 24 let. — V Soči je umrla Katarina Kravanja iz Soče, stara 85 let.

Lipa.

Nekaj domačih delavcev, ki delajo v kamnolomu pri Lipi, je bilo precej poškodovanih, ko je pred časom eksplodirala mina. Zdravijo se v bolnišnici.

Požar v Prvačini

V nedeljo, 31. avgusta, je izbruhnil požar v hlevu posestnika Petra Furlanija. Ogenj se je hitro razširil in se prijel tudi hiše. Gospodar, ki je bil v cerkvi, je hitel domov reševati živino. Rešil je krave in je hotel še po konja, pa se mu je obleka užgala in se je precej opeknel. Prepeljali so ga v goriško bolnico.

Nesreča v hudourniku Bela

Dne 21. avgusta je Jožef Baloh, posestnik na Selu, nosil

drva čez hudournik Bela pod Sedlom. Tam ni ne brvice ne mostička in je moral po skalnicah. Spodrsnilo se mu je in je padel. Pri padcu je zadel ob oster kamen in obležal mrtev ob vodi.

Požar v Črnem kalu

V sredo, 27. avgusta, je začel goreti kozolec posestnika Pavliča, ki je bil napolnjen s senom. Vaščanom se je posrečilo, da so ogenj omejili samo na Pavličeva poslopja.

Huda kača — v Hudem logu

Služkinja Josipa Kačiča je šla na polje nabirat zelenjave za prešiče. Nevede je stopila na veliko kačo, tako imenovano "črnico". Kača se je hudo razdražila, da je ubogo dekle tako pretepla po nogah od kolena do stopala, da ni mogla hoditi, ampak se je po kolenih priplazila domov. Ubožica nog niti čuti ne.

Duhovniška vest

G. Jakob Cian, docent in prefekt v malem semenišču v Gorici, je imenovan za župnika v Červinjanu.

Širom Jugoslavije

Nesreča

Pri delu se je ponesrečil 41letni delavec Jožef Roje iz Medloga. Neki njegov tovariš ga je po nesreči udaril z močnim železom po roki, da mu jo je zlomil.

Nesreča

Posestnik Janez Levstik, doma v Nemški vasi, je prekladal trame. Pri tem mu je spodrsnilo in trami so se mu posuli na noge in mu jih pomečkali.

Nesreča pri delu

Kovaški vajenec Janez Noč, ki je zaposlen na Jesenicah, je doživel nesrečo, ko mu je pri delu odletel precej velik kos železa naravnost v glavo in mu občutno poškodoval oko.

Utonil

V Bohinjsko Savo se je šel kopat 24letni delavec Franc Dolinar iz Gorij. Kopat se je šel pri vasi Polje. Nevešč plavanja je zašel pregloboko in utonil.

Kdor se brani časopisa, ta se brani znanja in to v lastno škodo.

Naznanilo in zahvala.

Anna Repp

S tužnim in žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno in žalostno vest, da je nemila smrt utrgala nit življenja ženi, kakor tudi materi,

Po dolgi in mučni bolezni, previdna s sv. zakramentom je 13. septembra 1930, v Waukegan-u, mirno zaspa v Bogu. Pokopana je bila rojena na Vrhniki, fara Sv. Pavla, 26. junija 1877, stara 53 let. Spadala je k društvu Marija Pomagaj št. 79, društvu Sv. Družine št. 6, in društvu Krščanskih Mater. Pogreb se je vršil 16. septembra. Pokopana je bila s sv. mašo, katero so brali naš častiti župnik Rev. M. J. Butala, in dva pomožna duhovnika in sicer, Rev. John Plevnik in Rev. M. Stanczak. Njeno truplo je bilo spremljeno na pokopališče Ascension.

S tem naznanilom se vsem najlepše zahvalim, in sicer društvu Marije Pomagaj št. 79, društvu Sv. Družine št. 6, in društvu Krščanskih Mater, kakor tudi društvu sv. Jožefa št. 53, in pa društvu Catholic Order of Foresters, in tudi še društvu sv. Ane št. 127.

Še enkrat se prav lepo in iskreno zahvalim za vse obžalovanje, katero so izkazali vsi naši prijatelji in znanci in tudi ki so nas tolažili v naših bridkih žalostnih urah, in hvala vsem, karkoli je kdo storil za pokojno, bodi si v času bolezni ali v času smrti.

Tebi pa, preljubljena žena in mati kličemo: Počivaj v miru in sveti naj ti večna luč, dokler se zopet vidimo nad zvezdami. Priporočimo jo v vašo molitev.

Žalujoči ostali:

JOHN REPP, SR., soprog; sinovi: JOHN REPP, JR., IGNATZ REPP, FRANK REPP, ANTON REPP in JOSEPH REPP. Hčere: MARY STANCZAK, ANNA REPP, JENNIE REPP, in PAULINE REPP.

North Chicago, 16. sept. 1930.

V INDIJSKIH KAZNILNICAH

(Nadaljevanje z 2. strani.)

manj stroga, čeprav še vedno dovolj trda. Sledi triletna nastanitev v barakah in isto toliko časa trajajoče delo na prostem. V naslednjih petih letih postane kaznenec "delavec" in se lahko povzpne do nadzornika. Ne zasluži pa še vedno nič. Če je kljub vsemu temu ostal zvest delu, postane po desetem letu na otoku prost, se lahko gospodarsko osamosvoji in zasluži, če se mu nudi prilika. Vendar je zelo dolga pot do te stopnje. Tekom 70 let se je kolonija spremenila v čedno naselbino, v kolonijo, ki je sicer odrezana od zunanjega sveta, ki pa je postala to, za kar je bila namenjena: sredstvo angleške pozicije v Indiji. Če pomislimo, da je v tej koloniji stalno približno 20 tisoč kazencev, šele zapopademo, kako modra je bila politika vlade, ki si je izbrala Andamane samo zategadelj, da so njeni domonijoni vedno prosti elementov, ki jim lahko postanejo opasni.

Za Indijca pomeni deportacija na Andamane toliko kakor za nas peklenski ogenj. — Njemu, ki s toliko nežnostjo visi na svoji domovini, pomeni deportacija smrt. Daleč od ljubljene domovine je tudi najslabšemu zločincu kazneni strašna pokora.

Požar

V Šmartnem pri Litiji je požar uničil kozolec gospe Platinškove. Kozolec je bil napolnjen s senom.

DRUŠTVO SV. VIDA

št. 25, K. S. K. J. CLEVELAND, O.

Leto 1930.

Predsednik, Anton Škul, 1099 E. 71st St.

Podpredsednik, Anton Strniša.

Tajnik Anthony J. Fortuna, 1093 E. 64th St.

Zapisnikar, Joseph Zakrajšek.

Blagajnik, Ignac Stepic.

Nadzorniki: Leo Kushlan, William Vidmar, Jos. Germ.

Zastavonoša, John Modic.

Vratar: Jacob Korencan, Anton Frankovic.

Bolniški obiskovalec, Joseph Ogrin, 9020 Parmelle Ave.

Duhovni vodja, B. J. Ponikvar.

Zdravniki, Dr. J. M. Seliskar, Dr. M. J. Oman in Dr. L. J. Perme.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani ob 1. uri popoldne.

V društvu se sprejemajo tudi otroci do 16. leta.

Za bolniško podporo pa \$7.00 in \$14.00 tedenske bolniške podpore, v slučaju bolezni, bolnik naj se naznani pri tajniku samo, da dobi zdravniški list in karto in naj se ravna po pravilih.

Phone: Canal 4340

Vinko Arbanas

EDINI SLOV. CVETLIČAR V CHICAGU.

1320 W. 18th St. Chicago

Vence za pogrebe šopke za neveste in vse v to stroko spadajoča dela izvršujem točno po naročilu. Dostavljam na dom.

ŠEST DNI PREKO OCEANA

najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

ILE DE FRANCE, 3. okt. (4. pop.); 24. okt. (7. zveč.)

PARIS, 10. okt. (6. pop.); 5. dec. (4. pop.)

FRANCE, 26. sept. (7. zv.); 17. okt. (7. zveč.)

Najkrajša pot po železnici, vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slavná francoska kuhinja. Izredno nizke cene. — Vprašajte katerega koli pooblaščenega agenta ali

French Line

213 N. Michigan Avenue,

Chicago, Ill.

VLADA BO SODELOVALA S KALIFORNIJSKO GROZDNO INDUSTRIJO

Program federalne farmarske oblasti glede grozdne industrije je ureden. Več kakor 85% celokupnega kalifornijskega grozdja je oddano na desetletno pogodbo novi kooperativni organizaciji California Grape Control Board, kateri je poverila vlada, da privede do boljšega položaja v tej industriji in da stabilizira trg.

Vlada bo držala svoje roke proč od črke. Grape Control Board ima dalekosežne pravice in je sestavljen iz članov zveze kalifornijskih vinogradnikov, kalifornijskih pridelovalcev in odposiljateljev grozdja, katerih noben ni federalni uslužbenec. Kakor do zdaj izgleda, ne bo to sezono odposlanih ven več kakor 50,000 železniških vozov, dočim jih je bilo lani 63,000, in v prejšnjih letih celo 73,000.

Zagotovljeno nam je, da nobena federalna oblast ne bo nadlegovala tistih, ki žele kupiti grozdje za domačo uporabo in za izdelovanje sadnega soka. V slučajih potrebe bodo mestni zastopniki obravnavali vse take slučaje z državnimi in federalnimi oblastmi.

Kakovost in cena je letos boljša, kakor kdaj poprej. Naj pa se kupovalci poslužijo že zdaj velikih odposiljatev, ki stojijo že na vseh chicaskih progah, predno se prične naval.

Murine For Your Eyes Night and Morning to keep them Clean, Clear and Healthy Write for Free "Eye Care" or "Eye Beauty" Book Murine Co., Dept. H. S. 9 E. Ohio St., Chicago

SOLZE SO STRUPENE

Angleški biolog Fleming je ugotovil, da so solze strupene. Seveda niso strupene tako, da bi se izplačalo solze zbirati za zastrupljenje raznih sovražnikov, tekmecev ali pa tašč, temveč so solze strup samo za one male organizme, za bakterije, ki razdejavajo človeško telo. — Kakšne solze je učenjak nabiral, tega ne pove; on pove le, da je solzno tekočino polil na neko kulturo bakterij, in že po preteku ene minute se je pokazal učinek na kulturi. Kamor je namreč prodrla solzna tekočina, tam so poginile vse bakterije, kakor da bi jih uničil strupen plin. Strup v solzah je za bacile tako hud, da ga lahko 40,000krat razredčimo, pa še vedno učinkuje na bacile.

V DOMOVINO

Ako ste to jesen namenjeni v staro domovino, ste vabljeni, da se pridružite svojim rojakom, ki bodo odpotovali iz New Yorka

v sredo, 1. oktobra t. l.

z znanim angleškim brzoparnikom

AQUITANIA

Kakor na drugih skupnih potovanjih te linije, se Vam nudijo tudi ob tej priliki razne ugodnosti.

Ako hočete hitro in udobno potovati v družbi svojih rojakov prigrasite se takoj na

LEO ZAKRAJŠEK

- of -

MIDTOWN BANK OF NEW YORK

330—9th Ave., New York, N.Y.

Grozdni sok za dom je legalen

Popolna protekcija zagotovljena

Pridelovalcem kalifornijskega grozdja je bilo od vlade zagotovljeno, da ne bo nikakega oblastnega nadlegovanja konsumentov ki žele kupiti grozdje, da si izdelajo sadni sok za domačo porabo mo.

KUPITE SVOJE SOČNO GROZDJE ZDAJ POD

VLADNIM NAČRTOM KONTROLE

Grozdje zori dva tedna bolj zgodaj kakor navadno — poznejše vreme lahko škoduje kvaliteti, ki si jo zdaj lahko nabavite na

ŽELEZNIŠKIH PROGAH.

VLADA SE NE BO VMEŠAVALA.

California Grape Control Board, Ltd.

San Francisco, California

85% vse kalifornijske produkcije grozdja je letos postavljena na trg potov agencij, ki sodelujejo z

CALIFORNIA GRAPE CONTROL BOARD, Ltd.

Te agencije so:

California Fruit Exchange
California Vineyardists Association
San Joaquin Grower-Shipper Association

